

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

'Απόντος τοῦ συγγραφέως ἐξ Ἀθηνῶν, ὅπου ἐγένετο ἡ ἔκτύπωσις τῆς παρούσης μελέτης καὶ μάλιστα ἐν σπουδῇ, παρεισέφρησαν λάθη τινὰ καὶ παρελείφθησαν σημειώσεις, αἱ δποῖαι ἔχουν κάποιαν σημασίαν ὡς πρὸς τὰ πορίσματα αὐτῆς. Τὴν μερικὴν θεραπείαν τῶν κυριωτέρων ἐλλείψεων τούτων ἀκολόθη ἔχουν αἱ ἐπανορθώσεις αὗται.

Σελ. 205 περὶ τὸ τέλη τῆς σελίδος προσθετέον:

Πλαστικὴ διακόσμησις ἄγγείων ἐκτὸς τῆς Θεσσαλίας ἀπαντᾶ κατὰ τὴν νεολιθικὴν περίοδον καὶ ἐπὶ ἄγγείων τοῦ Ὁρχομενοῦ Πρβλ. Orchomenos II. E. Kunze, Die Neolithische Keramik σ. 16 Πίν. VI, 2 καὶ X, 2c. Τὴν διακόσμησιν ταύτην ἔχουν συνήθως ἄγγεῖα ἐκ μέλανος στιλβωμένου πηλοῦ, σπανίως δὲ καὶ ἐρυθρὰ μονόχρωμα (Πρβλ. αὐτ. Πίν. XIII, 2, a - f). Τὰ πλαστικὰ δισκάρια τῆς κεραμικῆς τοῦ Ὁρχομενοῦ εἶναι πολὺ μικρά, ἐνίοτε ἐστιλβωμένα, διστίθενται δὲ κατὰ συστήματα διάφορα καὶ πολλάκις γεμίζουν ἀκανονίστως ὀλόκληρον τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἄγγείου. 'Ἐν Ἡπείρῳ δμως ἡ διακόσμησις αὕτη συνίσταται ἐκ κυκλικῶν μὲν συνήθως, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἀκανονίστων δισκαρίων ἐπὶ μελάνων μονοχρώμων ἄγγείων, εἶναι μᾶλλον τραχεῖα καὶ χονδροειδής μὲ μεγαλυτέραν διάδοσιν γενομένη περισσότερον ἀγαπητὴ καὶ χαρακτηριστική, προσδίδουσα εἰς τὴν ἐπιράνειαν τοῦ ἄγγείου ἀφελῆ μέν, ἀλλ' ὅπωσδήποτε κάποιον καλλιτεχνικὸν χαρακτῆρα μὲ τὴν κίνησιν καὶ τὸ ἐλαφρὸν παιγνίδι τοῦ φωτὸς καὶ τῆς σκιδῆς, τὸ δποῖον προκαλεῖ.

Φαίνεται δτι κατὰ τὴν νεολιθικὴν περίοδον θὰ ἦτο κοινὸς ὁ τρόπος οὗτος τῆς διακοσμήσεως ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἐν Ὁρχομενῷ (βλ. ἀνωτ. σ. 205 πρβλ. καὶ Prehistoric Thessaly σ. 87 εἰκ. 40 e, f ἐκ Τσαγκλῆ). Ταῦτης δὲ κληρονομία εἶναι ἡ ἐν Ἡπείρῳ διατηρηθεῖσα καὶ κατὰ τὴν χαλκῆν περίοδον καὶ ἐπομένως ἀσχετος πρὸς τὴν τεχνοτροπίαν τῆς γεωμετρικῆς ἐποχῆς (βλ. ἀνωτέρω σελ. 211).

Σελ. 197 εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης παραγράφου προσθετέον:

Τοιοῦτον ἄγγειον εἶδον ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Χαιρωνείας προερχόμενον ἐξ Ὁρχομενοῦ τῆς μεσοελλαδικῆς περιόδου. "Υψ. 0,077· σώζει μόνον τμῆμα τῆς μιᾶς παρειᾶς μετὰ τῆς βάσεως καὶ τῆς λαβῆς καὶ ὅμοιαζει

καταπληκτικῶς πρὸς τὸ δωδωναῖον. Ἐπειδὴ τὸ ἀγγεῖον τοῦτο εἶναι μεσοελλαδικόν, ἐκ τῶν αὐτῶν δὲ χρόνων προέρχεται καὶ τὸ ὅμοιον τοῦ Θέρμου (ἔνθ. ἀν.), εἶναι πιθανώτατον καὶ τὸ δωδωναῖον νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν μεσοελλαδικὴν περίοδον.

Σελ. 207 Προοθετέον:

Σφονδύλια τοῦ τύπου αἱ εὑρέθησαν καὶ ἐν Ὁρχομενῷ ἀποκείμενα νῦν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Χαιρωνείας.

Σελ. 257 Εἰς ἐπιγραφὴν ἀρ. 23.

Καθ' ὑπόδειξιν τοῦ συναδέλφου κ. Κυριακίδου (τὸν ὅποῖον καὶ ἐδῶ εὐχαριστῶ) εὗρον διαφωτιστικὰς πληροφορίας περὶ τῶν ψυχαγωγῶν παρὰ Rohde, *Psyche*⁴ σελ. 87 σημ. 2. Εἰς Εὔριπ. Ἄλκηστ. 1128 ἀναφέρει δὲ Σχολιαστῆς κατὰ Πλούταρχον: «ψυχαγωγοί τινες γόητες ἐν Θεσσαλίᾳ οὗτοι καλούμενοι, οἵτινες καθαρμοῖς τισι καὶ γοητείαις τὰ εἴδωλα ἐπάγουσί τε καὶ ἔξαγουσι κέ.» Καὶ παρὰ Πλάτ. Νομ. 10,309B ἀναφέρονται ἄνθρωποι «τοὺς τε τεθνεῶτας φάσκοντες ψυχαγωγεῖν καὶ θεοὺς ὑπισχνούμενοι πείθειν, θυσίας τε καὶ εὐχαῖς καὶ ἐπιφδαῖς γοητεύοντες».

Ἐν τῇ ἐπιγραφῇ λοιπὸν ταύτῃ ἐρωτοῦν τινες, τῶν ὅποιων τὰ ὄνοματα δὲν ἔσωθησαν, τὸν Δία καὶ τὴν Διώνην, ἀν πρέπει νὰ μεταχειρισθοῦν τὸν Δώριον ὡς ψυχαγωγόν. "Ισως πρόκειται περὶ Θεσσαλῶν (διότι ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι πιθανῶς θεσσαλικὴ αἰολικὴ) ἐρωτώντων, ἀφοῦ μάλιστα ἐν Θεσσαλίᾳ ἀναφέρονται οἱ ψυχαγωγοί.

Σελ. 192 Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας παραγράφου· ἀντὶ Μετὰ 42 ἔτη νὰ ἀναγνωσθῇ: Μετὰ 45 ἔτη.

Σελ. 207 Στίχ. 7 ἐκ τῶν κάτω· ἀντὶ τεῖχος νὰ ἀναγνωσθῇ: τοῖχος.

Σελ. 225 Εἰς τὸν 1 στίχον τῆς β'. παραγράφου· ἀντὶ φοδινότητα νὰ ἀναγνωσθῇ: φαδινότητα.

Σελ. 250 Εἰς τὸ τέλος τῆς β'. παραγράφου· ἀντὶ Κυστὸς νὰ ἀναγνωσθῇ: Κυεστός.

Σημείωσις 'Η χαρὰ δλων τῶν φιλορχαίων καὶ ὄλων τῶν φιλοπατρίδων 'Ηπειρωτῶν θὰ μειωθῇ ἐπαισθητῶς, ὅταν μάθουν διτι ἐγκληματικαὶ χεῖρες ἀφήρεσαν κατὰ τὴν 27 Μαρτίου 1936 ἐκ τοῦ Δημιοτικοῦ Μουσείου Ιωαννίνων τὰ ὁραιότερα εὑρήματα τῆς τελευταίας ἀνασκαφῆς τῆς Δωδώνης. Τὰ χλαπέντα, ὡς ἐπληροφορήθην, εἶναι τὰ ἀνωτέρω περιγραφόμενα χαλκᾶ ἀρ. 1,2,3,5,6, καὶ 12 καὶ ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν αἱ ἀρ. 2 ἥ 3 καὶ 9 καὶ τινα νομίσματα. "Ας ἐλπίσωμεν διτι πάντες θὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἐπάνοδον αὐτῶν εἰς τὸ Μουσεῖον.

α

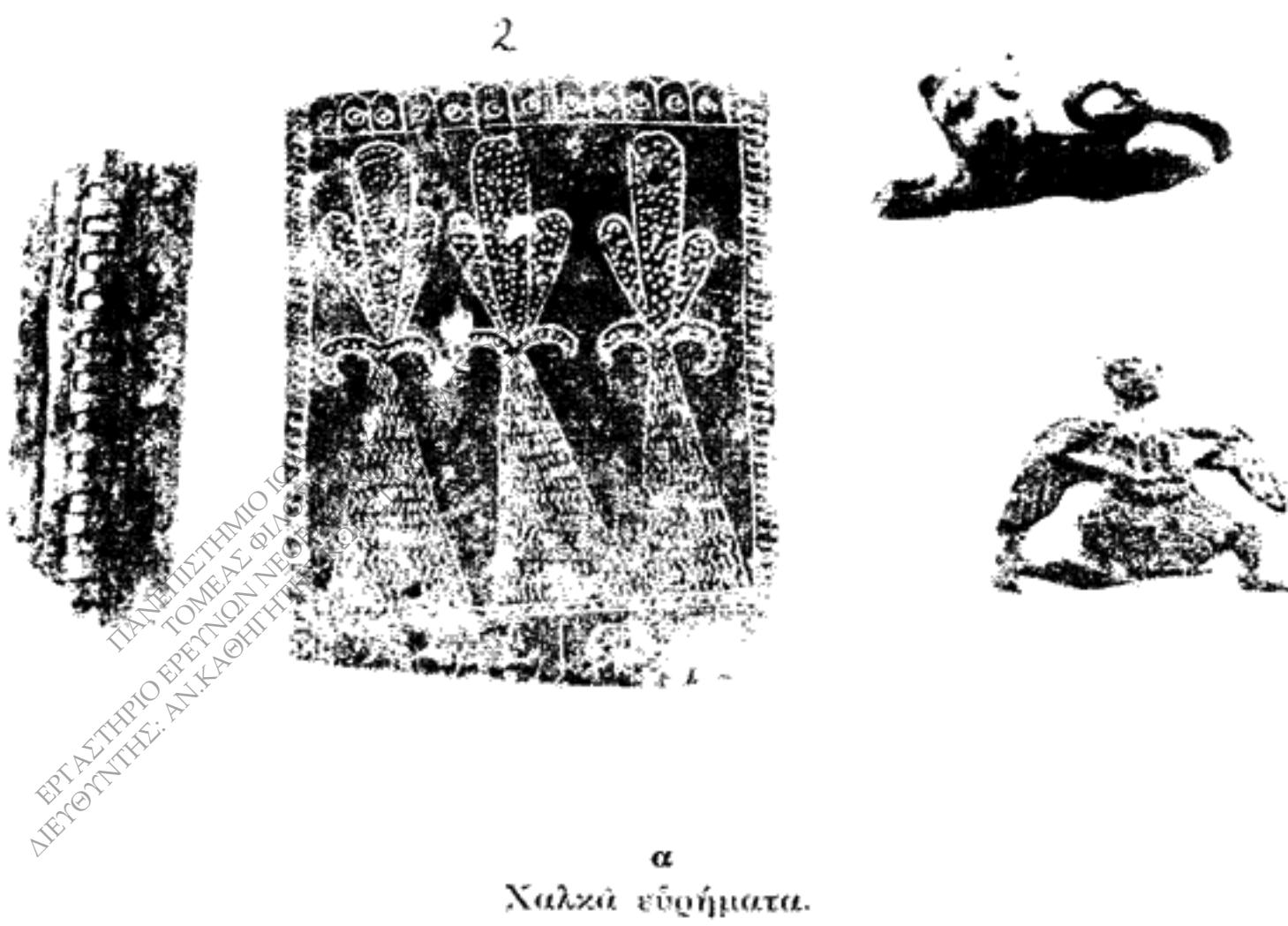

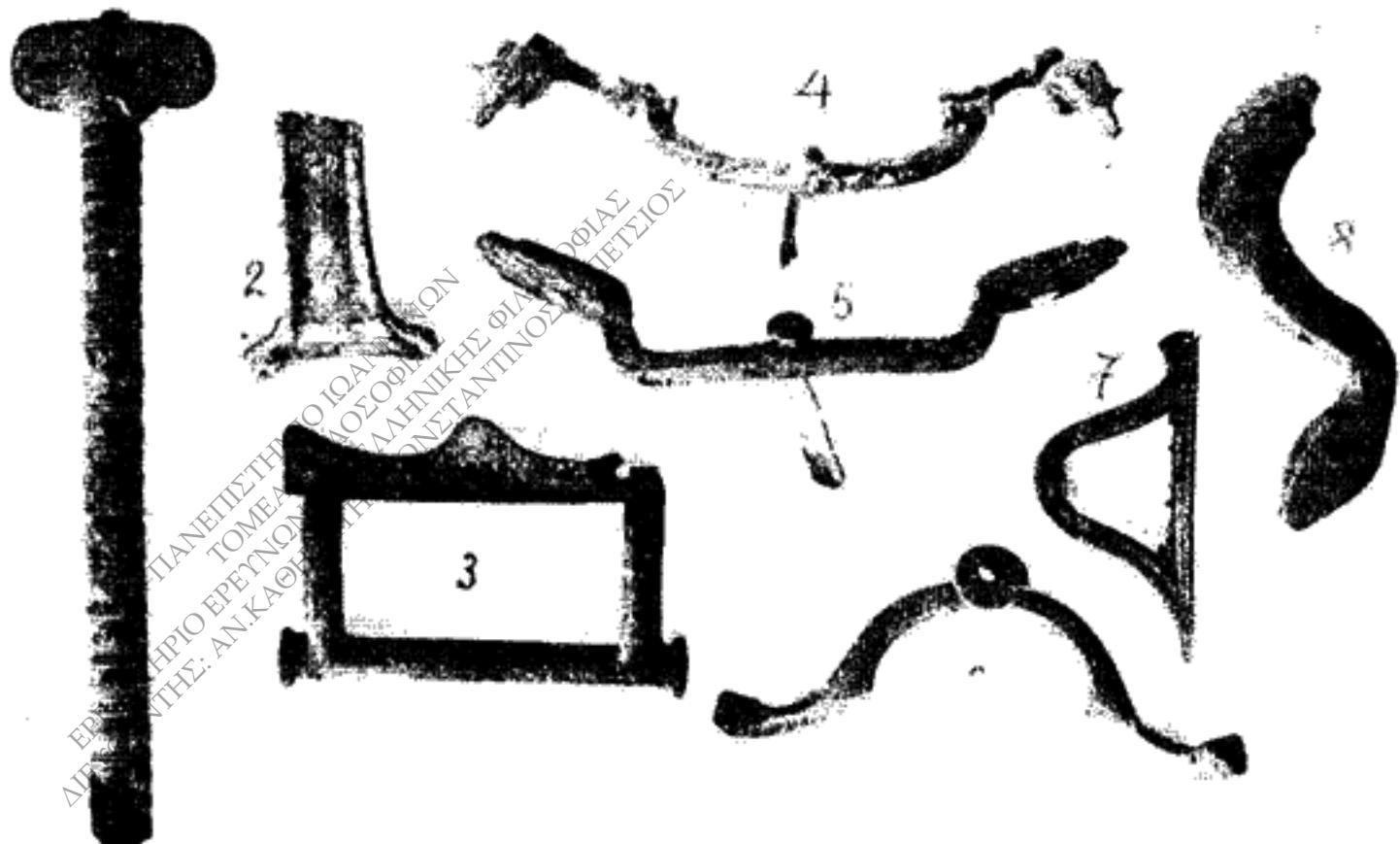
β

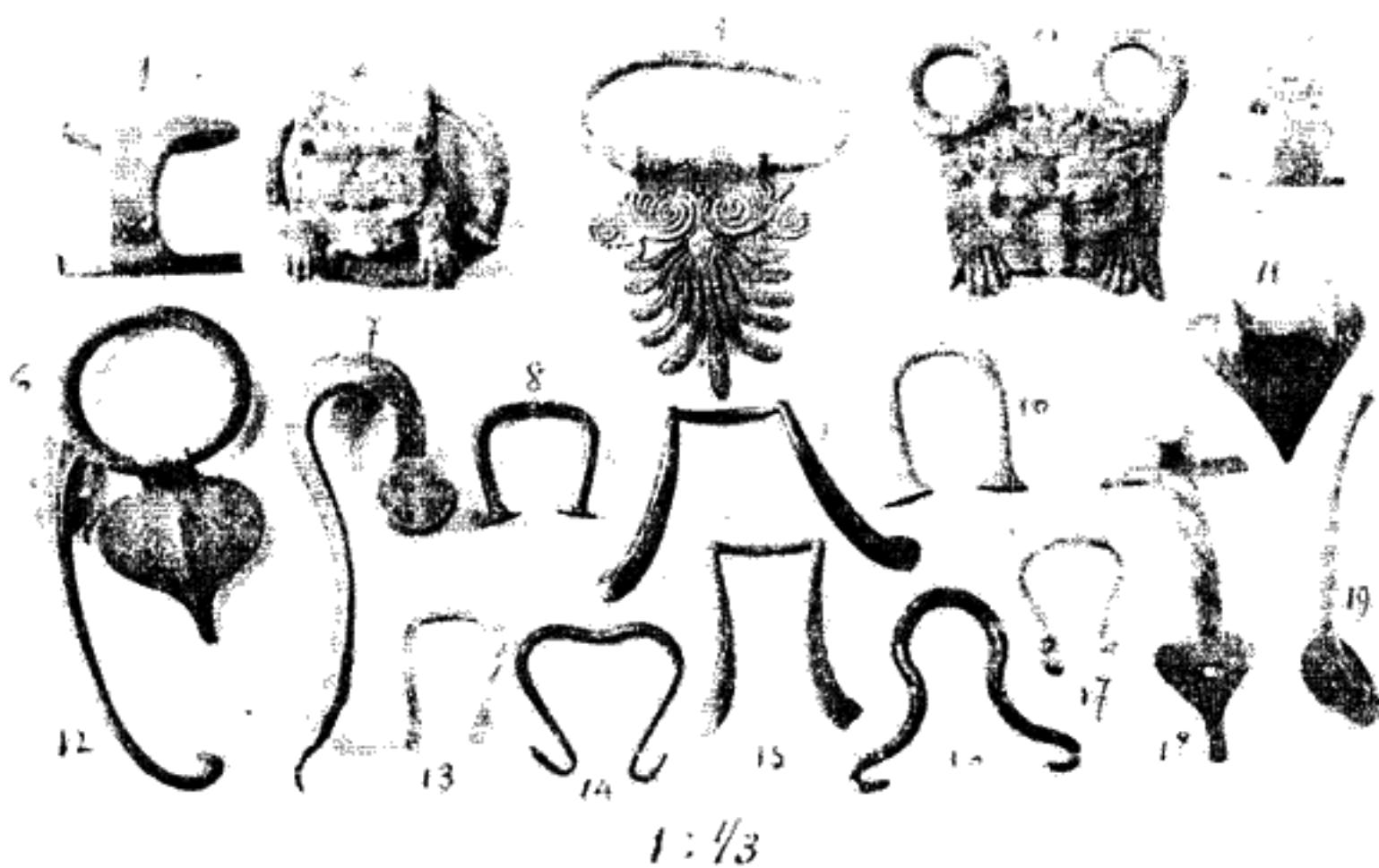
γ

Χαλκή αῖξ (α) και χαλκαῖ κεφαλαὶ κριῶν ἐκ λαβῆς ἀγγείου (β. γ.)

^α
Χαλκαῖ λαβαι.

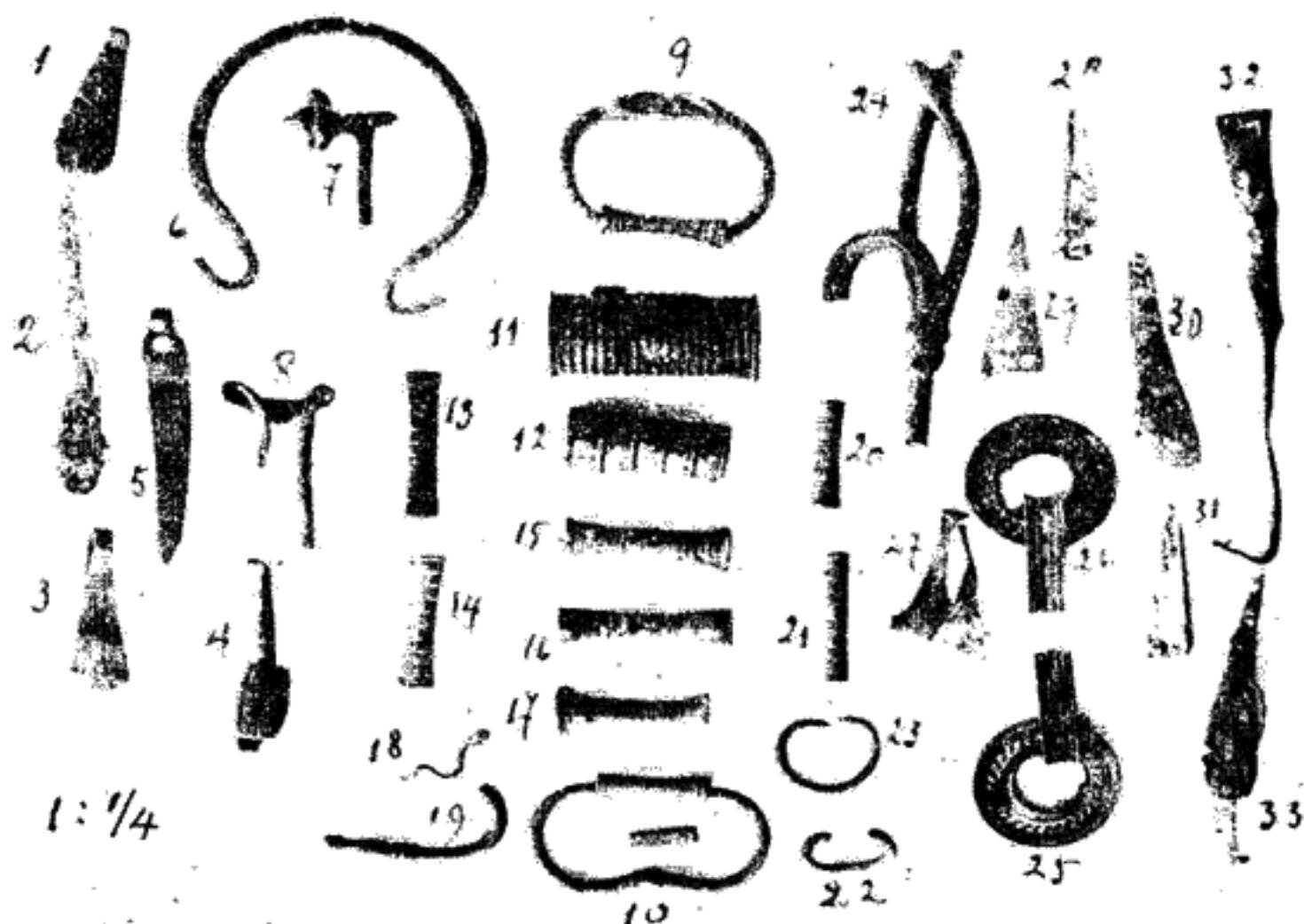
1 : 1/3

^β
Χαλκαῖ λαβαι.

ΔΩΔΩΝΗ ΠΙΝ. 21

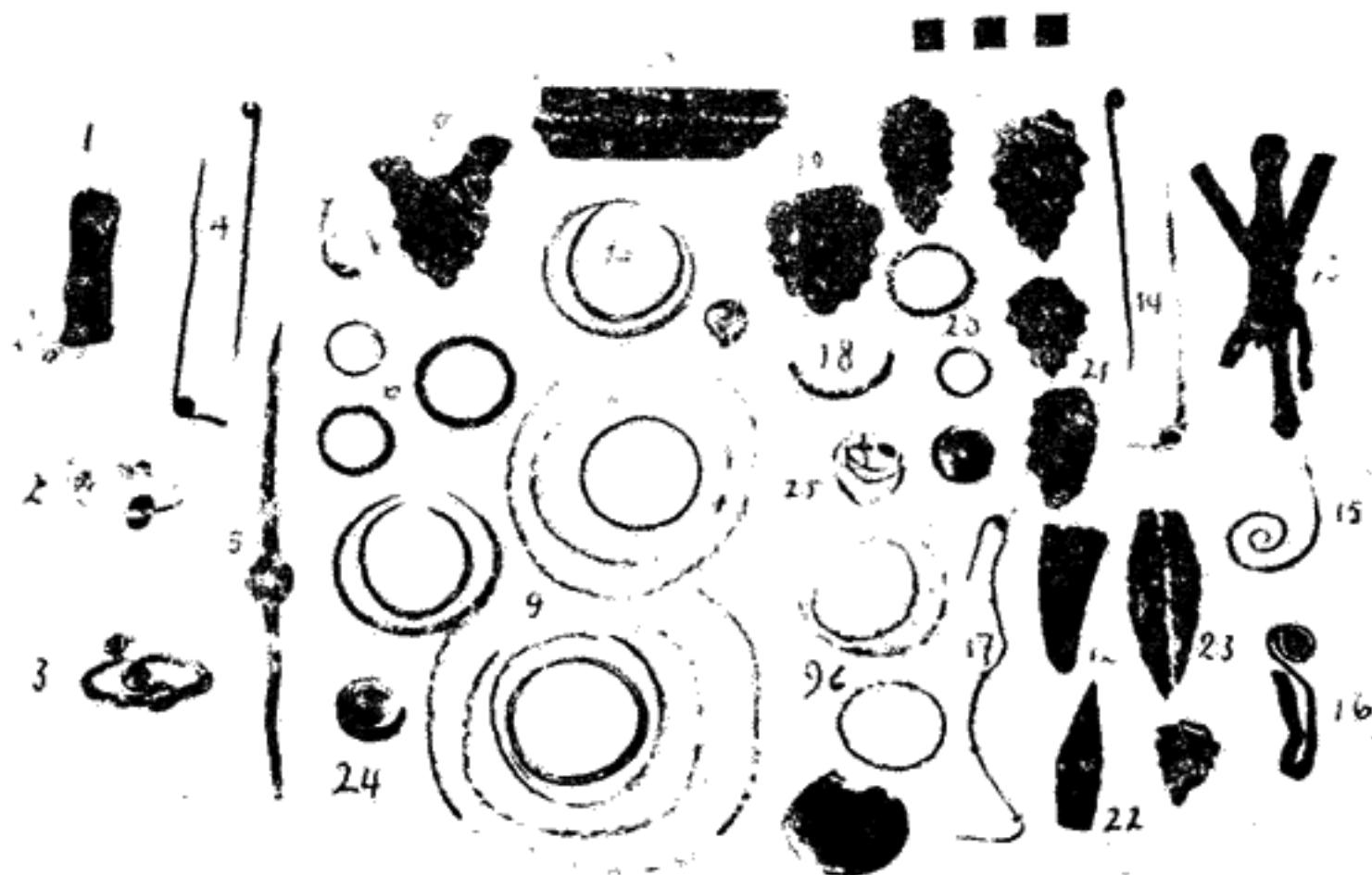
α Χαλκᾶ εὑρήματα.

β Χαλκᾶ εὑρήματα.

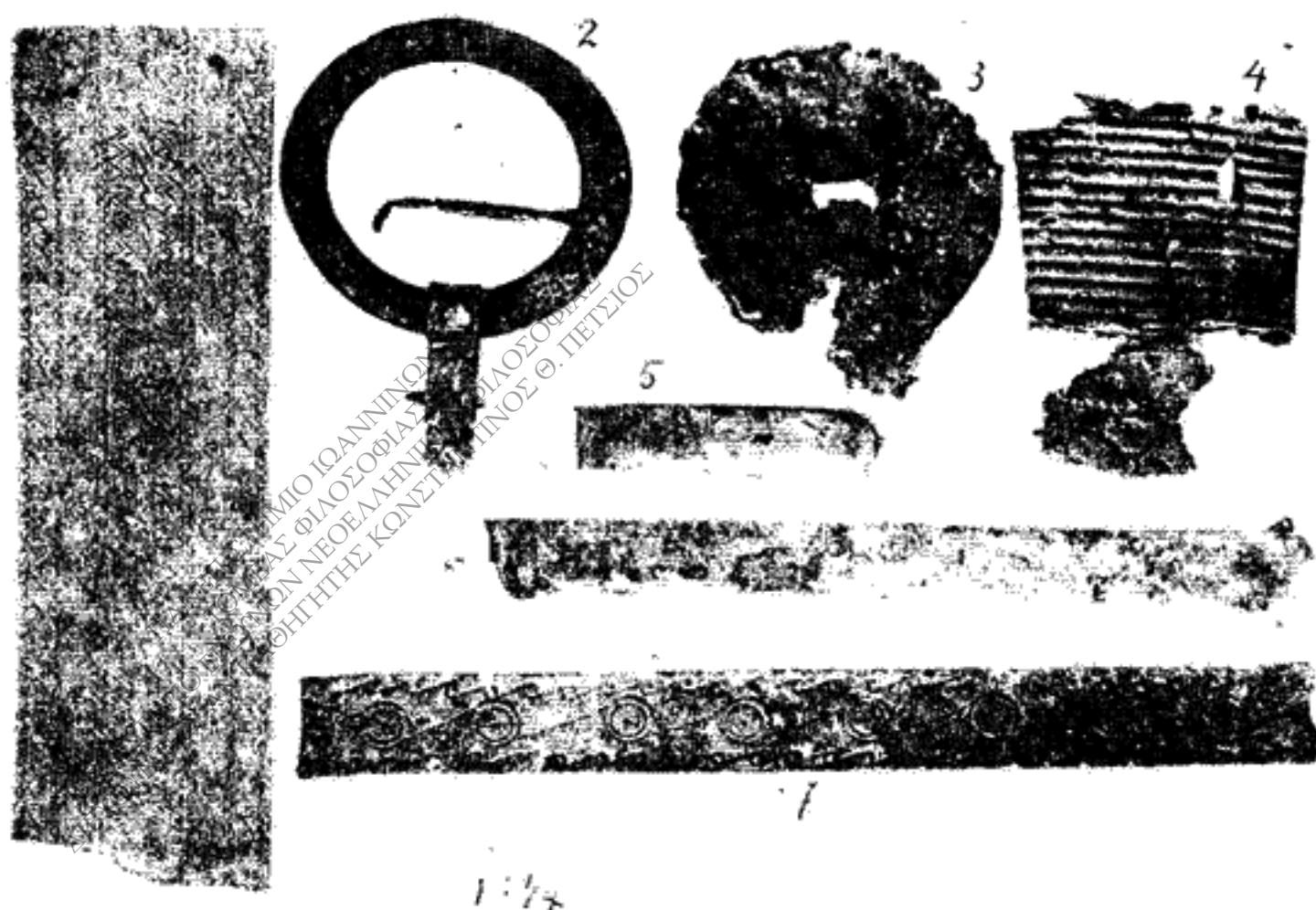

α Χαλκᾶ εύρηματα

β Χαλκᾶ εύρηματα.

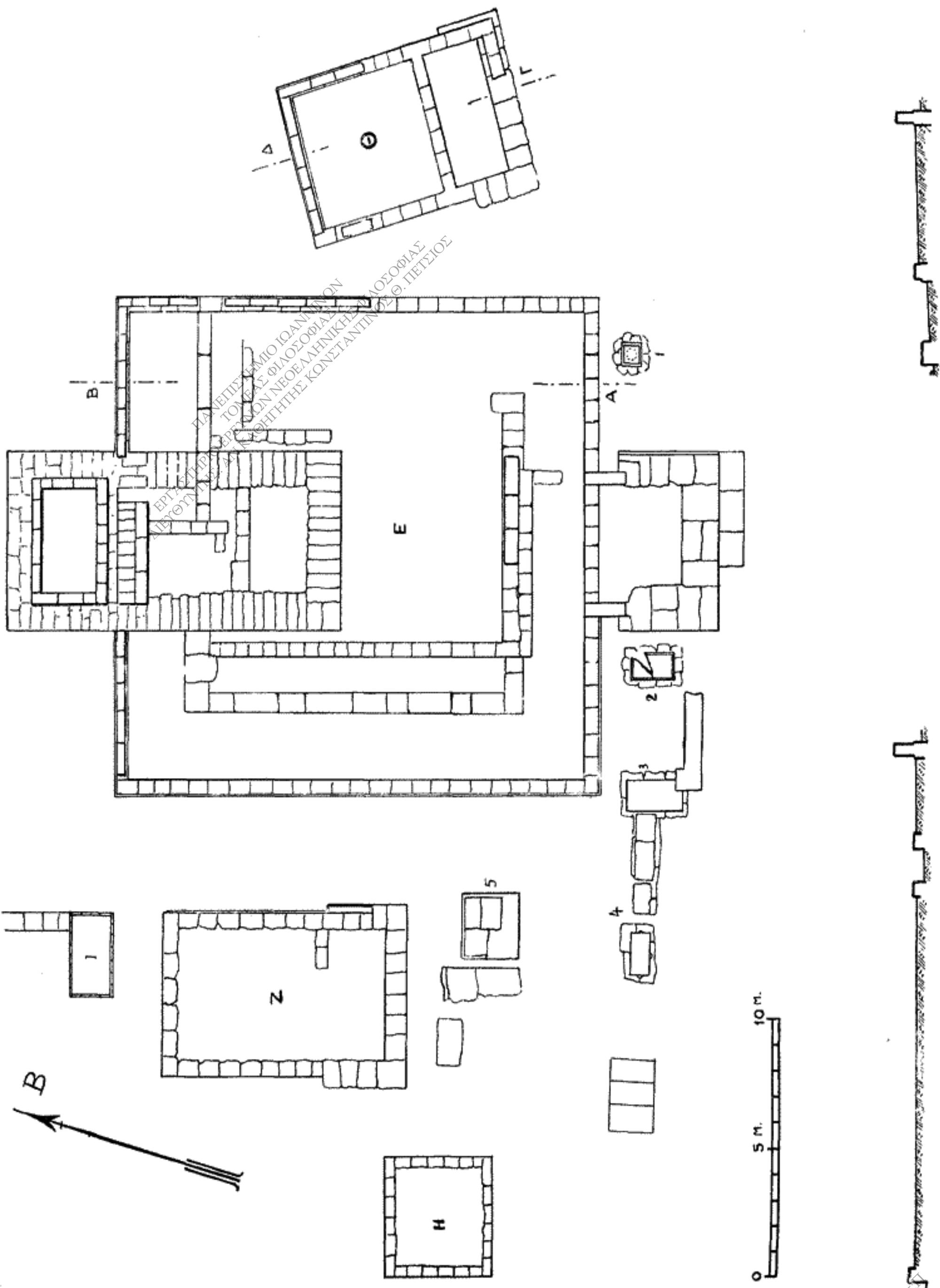
ΔΩΔΩΝΗ ΠΙΝ. 23

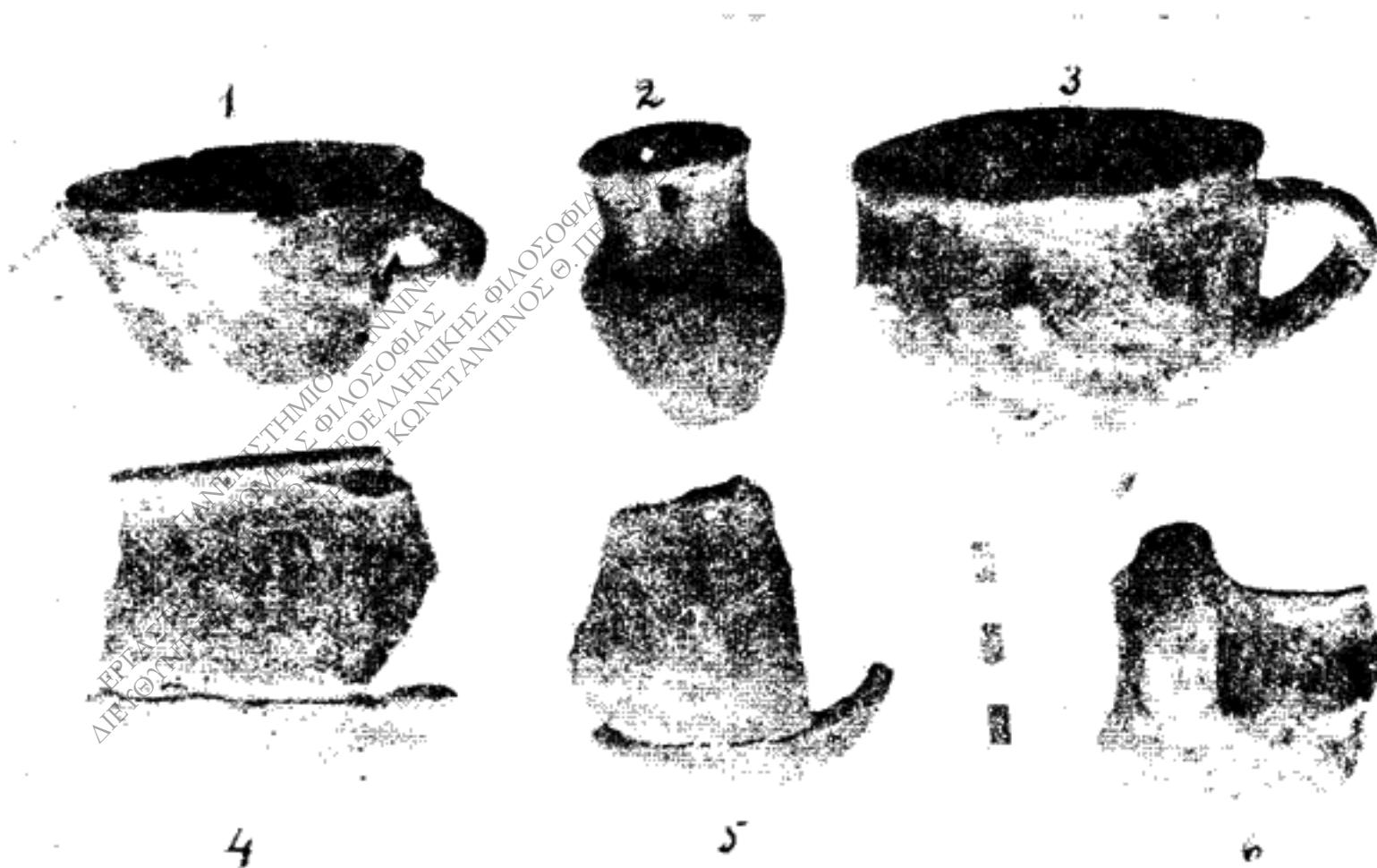
α
Χαλκᾶ καὶ υάλινα εὑρήματα.

β
Χαλκᾶ καὶ υάλινα εὑρήματα.

ΔΩΔΩΝΗ ΠΙΝ. 2

α. Προϊστορικά μγγεῖα.

β. Λαβαί προϊστορικῶν μγγείων.